

Doporučení k poskytování adiktologických služeb ve zdravotních službách v období karanténních opatření v souvislosti s COVID-19

Doporučení pro ambulantní služby:

- 1) Přerušit poskytování ambulantních skupinových intervencí.
- 2) Využívat telefonní či on-line kontakt, poradenství a terapii.
- 3) Přerušit provoz zbytných služeb a intervencí, plánované výkony přesunout na později.
- 4) Přerušit poskytování preventivních výkonů spojených s odběrem biologického materiálu (včetně např. testování infekcí, apod.), ale provádět odběry, které jsou indikovány při poskytování zdravotní péče
- 5) Farmakoterapii včetně substituční léčby přizpůsobit situaci – předepsat dostatečné množství léčivých přípravků, vydávat větší množství materiálu a take-home dávky na více dní, ať se sníží kontakt pacientů vyžadujících akutní péči se službou.
- 6) Využít systém objednávání pacientů na určitý čas, ať se sníží pravděpodobnost shlukování osob a ať není přerušen provoz služby.
- 7) Chránit pracovníky a pacienty před přenosem viru, minimalizovat kontakt mezi pracovníky a pacienty a mezi pacienty, dodržovat protiepidemická opatření:
 - pracovníci dodržují bariérová opatření (vzdálenost, rukavice, respirátory (jsou-li), obličejové roušky, a to i improvizované, vyrobené svépomocí, pracovní oděv, atd.)
 - pacienti důsledně používají obličejové roušky nebo jiné krytí úst a nosu, pokud nemají své, poskytnout roušku na začátku kontaktu
 - využívat výdejní okénko
 - desinfekce rukou před vstupem do služby, pravidelná desinfekce rukou personálu
 - pravidelná desinfekce povrchů (kliky, nábytek v čekárně, výdejní okénko u metadonového programu apod.)
 - nedovolit shlukování osob, tj. např. regulovat počet osob v čekárně
- 8) V případě krizového scénáře např. při nedostatku personálu a nutného omezení služeb:
 - zajistit poskytování klíčových služeb a intervencí: substituční léčba opioidními agonisty a jiná farmakoterapie, distribuce injekčního a dalšího materiálu v rámci harm reduction programů, krizová intervence, zvládání relapsu
 - personální zdroje soustředit na poskytování těchto klíčových služeb a intervencí
 - v případech, kde je to možné, přejít na telefonní či on-line kontakt, poradenství a terapii.

Doporučení pro rezidenční služby:

- 9) Zrušit návštěvy.
- 10) Zrušit vycházky pacientů mimo areál zařízení (kromě vycházek do přírody mimo kontakt s jinými osobami), zrušit akce mimo zařízení, kde je riziko kontaktu s jinými osobami.
- 11) Nepropouštět pacienty předčasně bezdůvodně z nedokončené léčby, pokud k tomu není vážný důvod.
- 12) Obava před možným šířením COVID-19 není vážným důvodem, předčasné propouštění pacientů není preventivním opatřením.
- 13) Přijímat nové pacienty, a to jak k detoxifikaci, tak k odvykací léčbě, pokud je přijetí řádně indikováno.
- 14) Vyhradit oddělení pro nově příchozí pacienty, pokud je to provozně možné.

- 15) Vyhradit oddělení pro případnou izolaci infikovaných pacientů, pokud je to provozně možné.
- 16) Denně sledovat symptomy infekce COVID-19 u personálu i pacientů
- 17) Omezit skupinové terapeutické aktivity a rozšířit sportovní, volnočasové a pracovní aktivity pro udržení dobré nálady
- 18) Zrušit nebo omezit na minimum docházku externích pracovníků
- 19) Omezit na nezbytné minimum cirkulaci personálu
- 20) Veškerý zbytečný (administrativní) personál přesunout na práci domů
- 21) Omezit osobní schůzky, organizovat porady online, např. přes skype
- 22) Dbát na osobní hygienu, používat ochranné pomůcky a desinfekční plán (viz výše)
- 23) V případě krizového scénáře, např. při nedostatku personálu a nutného omezení služeb:
 - ponechat v péči stávající pacienty
 - k hospitalizaci přijímat akutní pacienty a pacienty k detoxifikaci
 - regulovat případně zastavit příjem nových neakutních pacientů

Dále:

- 24) Dodržovat pokyny vlády, MZ, MPSV, sledovat aktuální informace na internetu:
 - <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/aktualni-informace-ke-koronaviru-sars-cov-2-puvodne-2019-ncov-179250/>
 - <https://koronavirus.mzcr.cz/>
 - <http://www.szu.cz/tema/prevence/2019ncov>
 - <https://www.mpsv.cz/web/cz/informace-ke-koronaviru>
- 25) Informovat osoby užívající návykové látky o epidemii a jak se chovat a chránit, také např.:
 - <https://www.med.uio.no/klinmed/english/research/centres/seraf/news-and-events/news/2020/information-seraf-coronavirus.html>
 - <https://www.crew.scot/coronavirus-general-hygiene-tips/>
 - <https://www.inpud.net/en/covid-19-crisis-harm-reduction-resources-people-who-use-drugs>
- 26) Být v kontaktu s místními strukturami krizového řízení (obec, kraj, hygienická stanice).